

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

igennem den jungle, som det hidtidige lønssystem havde udviklet sig til; for mange af politikerne i lønningskommissionen følte det vanskeligt. Når det lykkedes os at trænge til bunds i problemerne og få et overblik over helheden, skylder vi lønningskommissionens formand, hr. Ulrik Andersen, og hans medhjælpere fra administrationen megen tak.

Forenklingen består dels i en reduktion af lønningsklasserne fra 84 til 30, dels i ophævelse af forskellen i løn mellem forsørgere og ikke-forsørgere — de forskellige overgangsbestemmelser skal jeg senere komme tilbage til.

Den fælles ramme for lønningsklasser, der hidtil kun har adskilt sig lidt fra hinanden, var alle enige om i lønningskommissionen bortset fra et medlem, generaldirektøren for post- og telegrafvæsenet, der tog afstand fra den øvrige kommission med hensyn til sammenlægning af lønningsklasser, fordi han var bange for, at det skulle hæmme initiativet. Da der imidlertid faktisk overvejende har været automatisk advancement, da det foreslåede medfører en betydelig administrativ lettelse, og da der for øvrigt i et vist omfang er mulighed for at standse eller udsætte et advancement for de tjenestemænd, hvis tjeneste ikke i enhver henseende har været fuldt tilfredsstillende, mener jeg, at den foreslåede forenkling bør gennemføres. Endvidere må det understreges, at det automatiske advancement kun gælder til et vist punkt, således at f. eks. kontorcheffstillinger ikke skal besættes efter anciennitet, men efter kvalifikation.

Forenklingen viser sig også ved, at man ophører at dele lønnen i fast løn og diverse tillæg, bortset fra det faste stedtillæg. Tillæggene var som nævnt af flere blevet talrige og vanskelige for ikke-eksperter at finde ud af. Bruttolønssystemet er derfor en tiltrængt forenkling. Men skal en tjenestemandsløve kunne have nogen varighed, må den indeholde regler om, hvorledes lønnen reguleres. Samfundet står ikke stille; priserne ændrer sig, andre lønmodtageres løn ændrer sig, befolkningens bruttoindkomst forandres, samfundets velstand forandres. Derfor må en lønningslov have bestemmelser om regulering af lønninger.

Loven af 1946 havde regler om automatisk dyrtidsregulering efter det af statistisk

departement udarbejdede detailpristal, men i en sådan form, at reguleringen under den uforudsete stærke prisstigning efter krigen — ja, man ventede i 1946 snarere prisnedgang — har ført til ganske urimelige resultater, og der har gang på gang måttet lappes på ordningen med midlertidige og særlige tillæg, som har gjort det hele udviklet og vanskeligt. Dette skulle man i fremtiden undgå.

Det, der nu foreslås, er baseret på den betragtning, som jeg tilslutter mig, at når først forholdet mellem de forskellige lønklasser er fastlagt, skal en regulering ikke forrykke dette forhold. Reguleringen er derfor principielt opbygget på procentbasis, selv om man af praktiske grunde har fastsat visse satser, men reguleringen kommer hverken til at virke nivellerende eller antinivellerende.

Da kommissionen ikke har kunnet opstille nogen automatisk virkende regulator, der på én gang tog hensyn til alle de faktorer, der bør have indflydelse på tjenestemandens aflønning, som f. eks. priser og den øvrige befolknings levevilkår, har man foreslået to reguleringer, en automatisk efter pristallet hvert halve år og en reallønsregulering med længere mellemrum. Det er denne sidste, der er den principielle nydannelse. Den kan ikke være automatisk, i hvert fald har kommissionen ikke kunnet finde en sådan regulator, og man foreslår derfor, at en reallønsregulering finder sted efter forhandling med finansministeren og organisationerne om, med hvor mange portioner af et såkaldt overenskomsttillæg — der altså også kan være et fradrag — lønnen skal sættes op eller ned. Der vil herefter, som det står i kommissionsbetænkningen, kunne tages hensyn til lønudviklingen på det private arbejdsmarked, indkomstudviklingen i den øvrige del af samfundet, ligesom det også er nævnt, at et eventuelt velstandstal vil kunne være vejledende. Denne reallønsregulering lægger jeg megen vægt på, fordi der herved skabes en mulighed for at ajourføre tjenestemandenes lønmæssige placering i takt med samfundets udvikling. Når jeg nu går over til at behandle den automatiske dyrtidsregulering, må det altså erindres, at vi får den nævnte reallønsregulering til bl. a. at udjævne eventuelle urimeligheder i forhold til det